

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет радіоелектроніки
Кафедра програмної інженерії

ЗВІТ
Лабораторної роботи № 4
з дисципліни «Інтелектуальний аналіз даних»
на тему «Генетичні алгоритми»

Виконав

студент групи ІПЗм-24-2

Голодніков Дмитро

Перевірив

ст. викл. Онищенко К.Г.

Харків 2024

1 МЕТА РОБОТИ

Ознайомитися з генетичними алгоритмами як методом евристичної оптимізації. Вивчити основні оператори: селекцію, кросовер, мутацію. Застосувати генетичний алгоритм до оптимізації тестових функцій.

2 ХІД ВИКОНАННЯ РОБОТИ

2.1 Теоретичні основи

Генетичний алгоритм - метаевристичний метод оптимізації, що імітує процес природного відбору. Популяція рішень еволюціонує через оператори селекції, кросоверу та мутації.

2.2 Оптимізація функції Sphere

Функція Sphere $f(x) = \sum x_i^2$ - проста унімодальна функція з глобальним мінімумом у точці $(0, 0, \dots, 0)$.

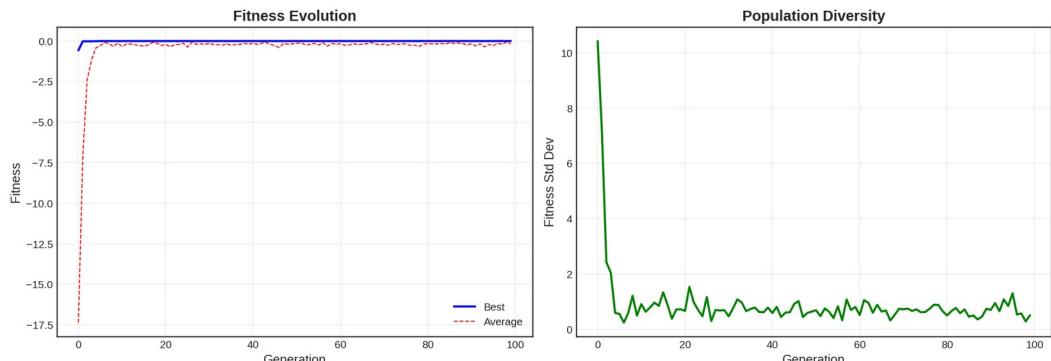
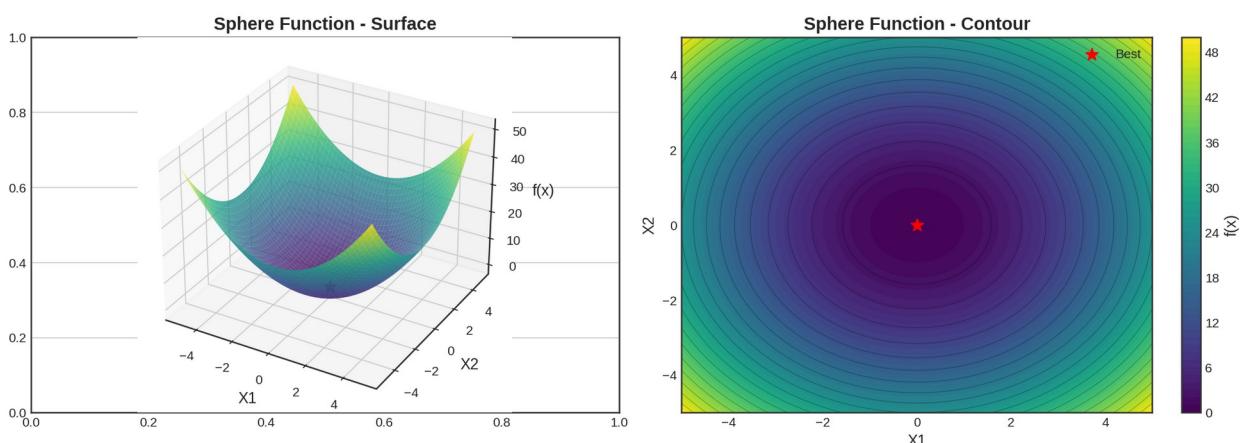

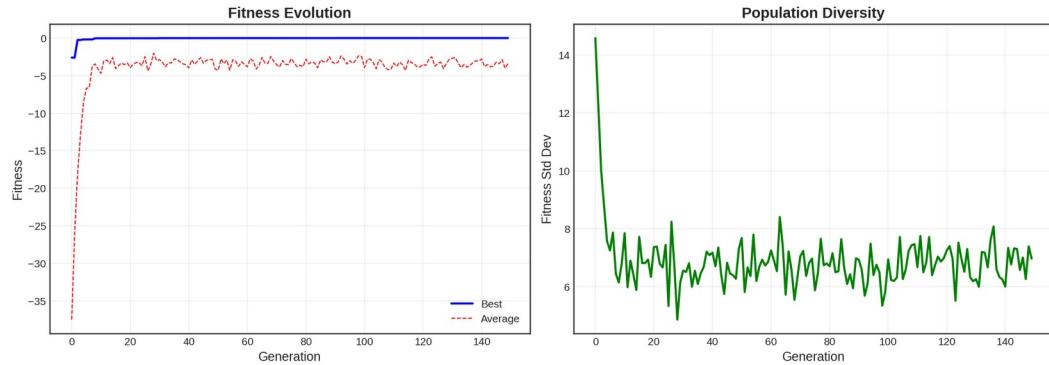
Рис. 2.1 - Еволюція оптимізації функції Sphere

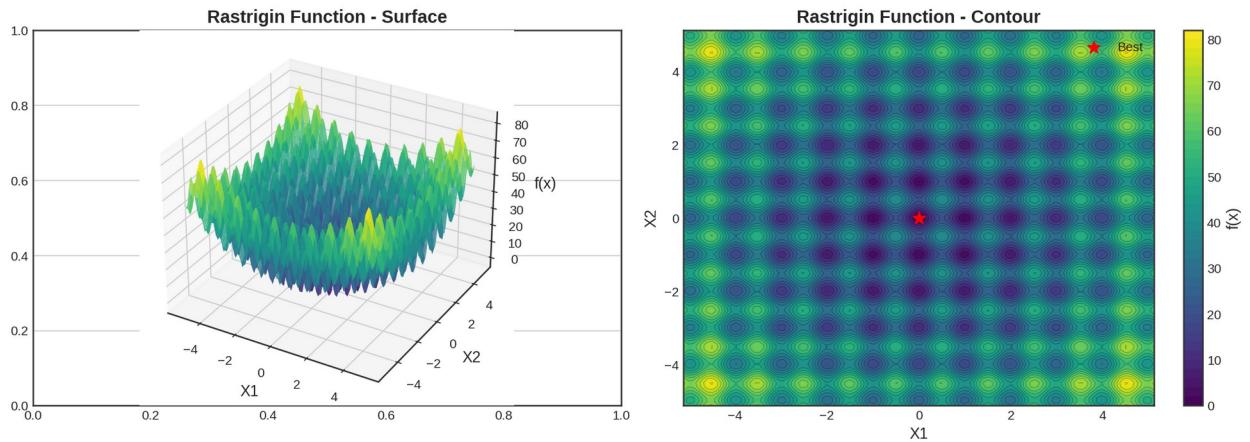
Рис. 2.2 - Поверхня функції Sphere та знайдений оптимум

2.3 Оптимізація функції Rastrigin

Функція Rastrigin - складна мультимодальна функція з багатьма локальними мінімумами. Це серйозний тест для оптимізаційних алгоритмів.

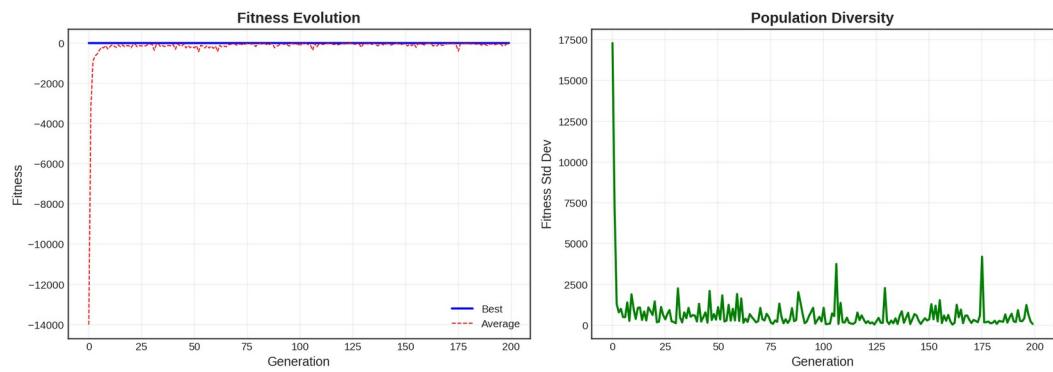
Рис. 2.3 - Еволюція оптимізації функції Rastrigin

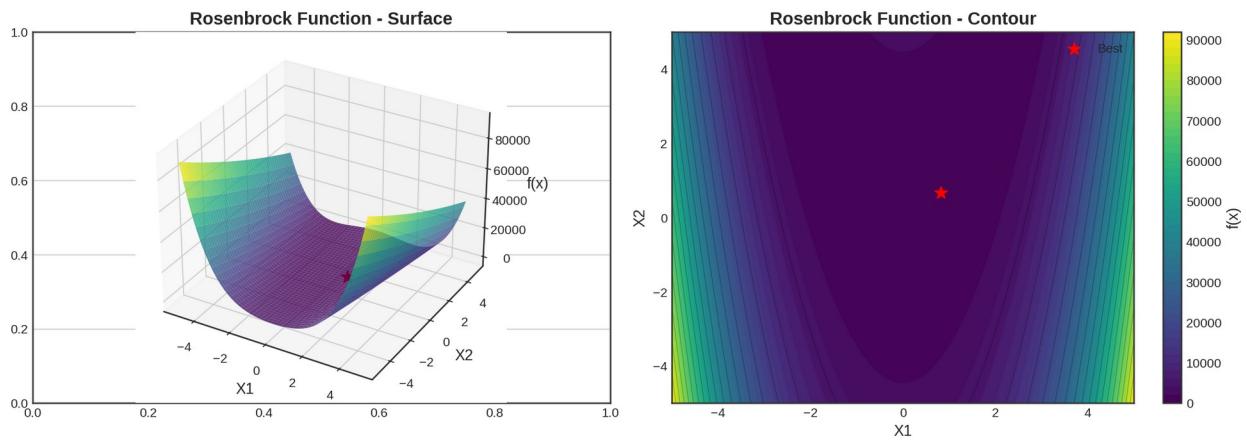
Рис. 2.4 - Поверхня функції Rastrigin

2.4 Оптимізація функції Rosenbrock

Функція Rosenbrock (banana function) має вузьку параболічну долину, що ускладнює пошук глобального мінімуму.

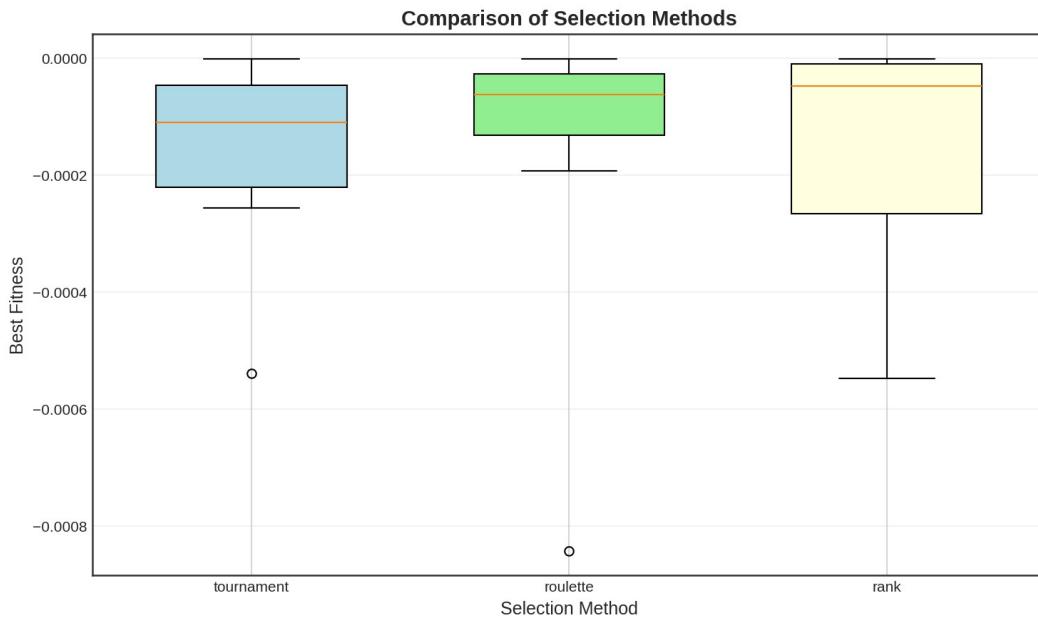
Рис. 2.5 - Еволюція оптимізації функції Rosenbrock

Рис. 2.6 - Поверхня функції Rosenbrock

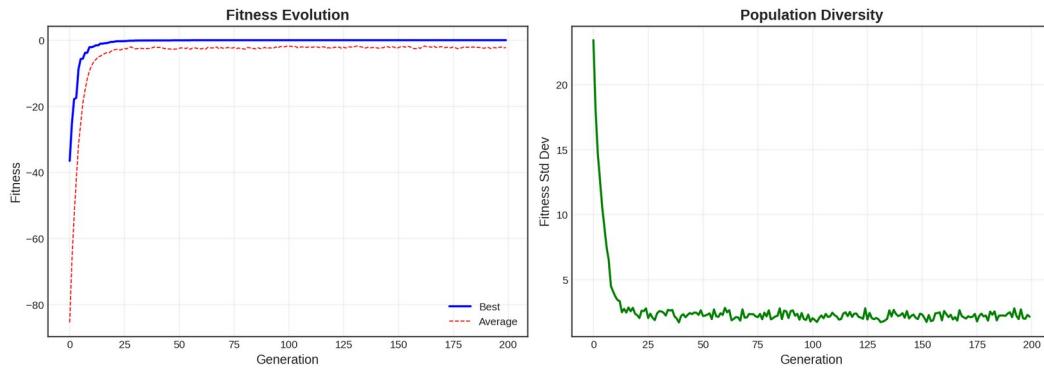
2.5 Порівняння методів селекції

Порівняно три методи селекції: турнірна, рулеткова та рангова. Експеримент проведено на функції Sphere.

Рис. 2.7 - Порівняння методів селекції

2.6 Багатовимірна оптимізація

Рис. 2.8 - Оптимізація 10-вимірної функції Sphere

3 ВИСНОВКИ

У ході виконання лабораторної роботи було реалізовано генетичний алгоритм для задач неперервної оптимізації. Досліджено оптимізацію тестових функцій Sphere, Rastrigin та Rosenbrock. Порівняно ефективність різних методів селекції: турнірної, рулеткової та рангової. Проведено експерименти з багатовимірною оптимізацією. Генетичні алгоритми показали здатність знаходити глобальні оптимуми складних функцій.

ПОСИЛАННЯ

Код проекту доступний у репозиторії GitHub: <https://github.com/na-naina/data-analysis-khnure>